

ثبات بازار بیمه در حال رشد قزاقستان

Reaction, May 2005

ترجمه: آزاده محمدزاده

Bolat zamishev، رئیس آژانس جمهوری قزاقستان در عرصه قانونگذاری و نظارت بر بازارها و موسسات مالی قزاقستان، به تشریح چگونگی نظارت این اداره بر رشد سامانمند صنعت بیمه کشور می‌پردازد.

قزاقستان فعالیت می‌کردند (شامل ۲ موسسه بیمه زندگی با شراکت شش بیمه‌گر غیرمستقیم در جمهوری قزاقستان) همچنین هشت کارگزار بیمه، ۲۷ کارشناس بیمه و ۳۴ موسسه حسابرسی، مجاز به حسابرسی موسسات بیمه بوده‌اند.

کدام قوانین بر بیمه قزاقستان حاکم هستند؟ آیا قصد انجام تغییراتی را دارید؟
بخش بیمه قزاقستان زیر نظر نظامنامه بازرگانی، نظامنامه تخلفات اداری، نظامنامه مالیاتی، قانون ناظر بر فعالیت‌های بیمه‌ای شماره ۱۱-۱۲۶ جمهوری قزاقستان به تاریخ ۱۸ دسامبر ۲۰۰۰ می‌باشد. همچنین متمم‌هایی بر قوانین مختلف بیمه اجباری و تعدادی از مقررات ثبت شده توسط FSA وجود دارد. قانون ناظر بر فعالیت‌های بیمه‌ای مراحل تأسیس (تشکیل شرکت)، صدور مجوز، وصول مطالبات و تعدیل‌های محتاطانه، تغییر نظارت، خاتمه یافتن فعالیت موسسات بیمه (بیمه اتکایی) و کارگزاران بیمه همچنین تعدیل‌های رسمی و کنترل بازار بیمه را تشریح می‌کند.

قانون نه تنها به طور خودبه‌خود فرآیند تنظیم شده بیمه براساس نظامنامه بازرگانی، بلکه بر تنظیم فعالیت موسسات و کارگزاران بیمه در سایر حریفه‌ها نیز متمرکز شده است.

این قانون به طور مطلق انواع دیگر فعالیت را محدود می‌کند. با انجام آن، قانونگذار در نظر داشته تا مانع استفاده نامناسب از دارایی موجود شده و ثبات مالی موسسه بیمه را تضمین کند.

ما همچنین در صدد تقویت چارچوب قانونی موجود هستیم. به ویژه، امسال FSA تصمیم گرفته است نظام بیمه قزاقستان را با دستورات EU و استانداردهای مربوطه هماهنگ سازد. ما همچنین تصمیم به بسط قانون جدید بیمه تعاونی و حکم و اصلاح قانون جاری در مورد پوشش اجباری بیمه شخص ثالث داریم.

چگونه بازار بیمه قزاقستان، پس از آزادی توسعه یافت؟
اصلاحات مهم در بازار بیمه ما از انتهای دهه ۹۰ آغاز گشت؛ هنگامی که تعدیل و سرپرستی بیمه

به بانک ملی قزاقستان و پس از آن به آژانس تازه تأسیس سرپرستی مالی (FSA) واگذار شد. پس از آن، بازار بیمه به طور پیوسته توسعه یافت و ثبات مالی و قدرت پرداخت بدهی شرکت‌های بیمه به طور قابل ملاحظه‌ای بهبود یافت. نکته مهم این است که همه شاخص‌های اصلی رشد ثابتی داشتند: حق بیمه‌ها، مطالبات منابع غنی، سرمایه، دارایی و...

درآمد ناخالص حق بیمه‌ها در اول ژانویه ۲۰۰۵، ۵۷۴٪ درآمد ناخالص ملی بود که با مقدار ۱۶۵٪ در سال ۲۰۰۴ قابل مقایسه می‌باشد.

با این وجود صنعت بیمه قزاقستان همچنان در حال توسعه می‌باشد و خبر از پتانسیل‌های بیشتری در میان مدت و درازمدت می‌دهد.

در حال حاضر چند موسسه بیمه دارای مجوز برای فعالیت تجاری در قزاقستان می‌باشند؟

تا اول ژانویه ۲۰۰۵، ۳۶ موسسه بیمه در

نیز ۴۹/۶ میلیون USD می باشد که نسبت به سال ۲۰۰۳، ۶۱/۶٪ رشد داشته است. ارزش حجم کلی مطالبات خالص بیمه اتکایی در سال ۲۰۰۴ به ۱۰/۸ میلیون دلار آمریکا بالغ می شود که ۲۷/۸٪ افزایش داشته است.

مقدار کلی سرمایه تمامی شرکت های بیمه تا اول ژانویه ۲۰۰۵ به ۱۷۶/۸ میلیون دلار رسید که در مقایسه با اول ژانویه ۲۰۰۴ یک افزایش ۱۶۶/۳٪ را نشان می دهد. مقدار کل دارایی های بیمه گران در اول ژانویه ۲۰۰۵، ۳۲۴/۱ میلیون دلار آمریکا است که رشد ۱۱۲/۹٪ را نسبت به سال گذشته نشان می دهد.

به عنوان سرپرست بازار، آیا از سطح رقابت و قابلیت موسسات داخلی رضایت دارید؟

خطوط اصلی ثبت شده برای اقتصاد تجاری کدامند؟ آیا اقتصاد جاری رشد خواهد کرد؟

تا اول ژانویه، حق بیمه های ناخالص ثبت شده توسط موسسات بیمه داخلی در طول ۱۲ ماه گذشته ۲۹۳/۹ میلیون دلار آمریکا بالغ می شود. حق بیمه های زندگی در سال ۲۰۰۴ به ۴۰۹ میلیون دلار آمریکا بالغ می شود که در مقایسه با سال ۲۰۰۳ افزایش ۵۲/۹٪ را نشان می دهد. سهم حق بیمه های زندگی به عنوان بخشی از حق بیمه های ناخالص ثبت شده به ۱۷٪ افزایش یافته، در حالی که در سال ۲۰۰۳ این سهم ۷۵٪ بوده است. بیمه زندگی در قزاقستان به خاطر مسائل مختلفی توسعه نیافته است. تا حدودی به این خاطر که مردم هنوز به کمک های اجتماعی و دیگر کمک های دولتی وابسته اند و مفهوم بیمه

سرمایه گذاری دراز مدت و بیمه سلامتی و مستمری بازنشستگی را متوجه نشده اند. حق بیمه های غیر زندگی در کل به ۲۸۹ میلیون دلار آمریکا در سال ۲۰۰۴ بالغ می شوند که نسبت به سال ۲۰۰۳ رشد ۳۸/۲٪ را نشان می دهند. تجارت های غیر از بیمه زندگی را می توان به چهار دسته اصلی تقسیم کرد. بیمه اموال (۲۷٪) بیمه تعهدات عمومی (۲۴/۲٪) بیمه تعهدات وسایل نقلیه موتوری (۹/۸٪) بیمه کشتی (دریایی) (۸/۵٪) و سهم حق بیمه های ناخالص ثبت شده توسط موسسات بیمه ای با شراکت خارجی هادر سال ۲۰۰۴، ۲۹/۴٪ را به خود اختصاص می دهد.

Oil Kazakhinstrakh ۱۶/۱٪، Eurasia Insurance co ۱۲/۶٪، Kazkommertspolcy ۷/۴٪، Almaty International Insurance Group ۶/۸٪

رویکرد شما در مورد مشکلات بیمه گران اتکایی و بیمه گران خارجی چیست؟

محدودیت های زیر در قانون فعالیت های بیمه در نظر گرفته شده است:

- ۱) تنها موسسات دارای مجوز می توانند در قزاقستان مشغول به کار شوند.
- ۲) موسسات خارجی که بیمه گر نیستند، نمی توانند شعبه موسسه بیمه در قزاقستان داشته باشند.

مقدار کلی حق بیمه های واگذار شده به بیمه اتکایی کلاً به ۱۳۷/۶ میلیون دلار آمریکا یا ۴۶/۸٪ از حق بیمه های ناخالص ثبت شده می باشد. مقدار کلی حق بیمه های واگذار شده به شرکت های خارجی به صورت اتکایی در کل ۵۴٪ کل حق بیمه های ثبت شده را در بر می گیرد.

مطالبات ناخالص پرداخت شده در سال ۲۰۰۴

مقرر شده‌اند. همچنین ماکترین مقدار نیازها برای کارکنان اجرایی و اختیار برای هدایت بازرسی در همه زمان‌ها و اعمال تحریم و دیگر معیارهای تأثیرگذاری داریم.

چه اهدافی را برای طرح غرامت بیمه‌گران داخلی در نظر گرفته‌اید؟

دولت قزاقستان برنامه‌ای برای توسعه بازار بیمه قزاقستان تدوین نموده است. برنامه‌ای که چشم‌اندازی سه ساله (۲۰۰۶-۲۰۰۴) را مدنظر دارد. موضوعات زیر را مدنظر قرار داده است.

- بیمه‌های زندگی و دیگر بیمه‌های اشخاص شامل حوادث و درمانی باید سریعاً در قزاقستان توسعه یابند.

- بیمه زندگی باید نقش مهم‌تری را در سیستم تأمین اجتماعی بر عهده بگیرد.

بخش بیمه زندگی تحت توسعه باقی خواهد ماند تا زمانی که سهم حق بیمه‌های زندگی مانند کشورهای اتحادیه‌ی اروپا ۶۲٪ کل حق بیمه‌ها را شامل شوند. در قزاقستان این مقدار تنها ۷٪ را نشان می‌دهد. دولت در نظر دارد تا طرح اجباری پرداخت غرامت کارکنان را با مشارکت موسسات بیمه زندگی ارائه نماید.

- قوانین ویژه که محرک توسعه بخش بیمه زندگی است باید طراحی و تصویب شود. قوانین فعلی بیمه و تعدیلات (بخش نظامنامه بازرگانی و قانون ناظر بر فعالیت‌های بیمه‌ای) عمدتاً با بیمه‌های غیرزندگی و بیمه‌گران غیرزندگی سرو کار دارد.

بیمه تعاونی

موسسات بیمه غیرانتفاعی بدون سهم سرمایه (با مالکیت سهام داران) باید به عنوان مکانیسم موثری برای پوشش ریسک توسعه یابند. در حال حاضر هیچ گونه موسسه بیمه تعاونی در قزاقستان وجود ندارد، به خاطر اینکه قانون مناسبی در این مورد تدوین نشده است.

- فرهنگ بیمه باید توسط افراد حرفه‌ای و کارکنان بیمه و جمعیت ترویج داده شود و اطلاعات مناسب توسط سهام داران وابسته از طریق همایش‌ها و گردهمایی‌ها منتشر شود. هم چنین توده مردم در مورد سواستفاده‌ها و فعالیت‌های غیرقانونی بازار بیمه داخلی آگاه شوند.

- یک پایگاه داده‌های کامل آماری بیمه باید تأسیس شود. این موضوع نیازمند توسعه متدولوژی مناسب برای جمع‌آوری، نگهداری و پردازش داده‌ها و هم چنین تدوین یک لیست از شاخص‌های آماری است.

۳) مقدار کل حق بیمه‌های واگذار شده، توسط بیمه‌گران داخلی به بیمه‌گران اتکایی خارجی نباید بیش از ۸۵٪ مقدار کل حق بیمه‌ها برای یک سال باشد.

۴) اگر بیمه‌گر اتکایی بتواند شرایط تعیین حق بیمه را دنبال کند، بیمه‌گر می‌تواند ریسک‌ها (مخاطرات) خود را به آن انتقال دهد.

- Moody's Investors service (USA) - not lower than A^۳

- Standard a poors (USA) - not lower than A

- Fith (UK) - not lower than A

- A. M. Best (USA) - not lower than A

- A. M. Best (USA) - not lower than A

۵) بیمه‌گری که یک شعبه موسسه بیمه در

تنها موسسات دارای مجوز می‌توانند در قزاقستان

مشغول به کار شوند.

موسسات خارجی که بیمه‌گر نیستند نمی‌توانند شعبه

موسسه بیمه در قزاقستان داشته باشند.

قزاقستان تأسیس می‌کند، باید در بلندمدت دارای بالاترین درجه در جمهوری قزاقستان یا یکی از آژانس‌های ارزیابی زیر باشد.

- Moody's Investors service (USA)

- Standard a poors (USA)

- Fith (UK)

۶) شرایط زیر باید توسط بیمه‌گر با مشارکت

سرمایه‌گذار غیرمستقیم مشاهده شود.

- کل سرمایه واریز شده بیمه‌گران غیرزندگی

با مشارکت غیرمقیم نباید متجاوز از ۲۵٪ کل سرمایه واریز شده مجاز بیمه‌گران غیرزندگی باشد.

- کل سرمایه واریز شده بیمه‌گران عمر با

مشارکت غیرمقیم نباید متجاوز از ۵۰٪ کل سرمایه واریز شده مجاز بیمه‌گران زندگی و غیرزندگی باشد.

- شهروندان قزاقستان باید حداقل ۱۳ اعضاء

هیئت مدیره و مدیران اجرایی بیمه‌گر با مشارکت سرمایه‌گذاران غیرمقیم را تشکیل دهند. افراد غیرمقیم باید مدرکی دال بر اثبات حداقل ۳ تجربه

مدیریت در موسسات مالی را ارائه دهند.

دیدگاه شما در مورد کارگزاران چیست؟

کارگزاران بیمه مشمول تعدیل و نظارت هستند. ماکترین سطح سرمایه مجاز را به مبلغ حدود USD ۷۷۰۰۰ مشروط نموده‌ایم. فرآیند صدور مجوز و شرط‌های اساسی برای فعالیت کارگزاران

قزاقستان با کمبود آمارگر مواجه بوده و توسعه سامانمند حرفه‌ای آمارگری به ویژه در یک فضای رقابتی امری حیاتی است. برای دستیابی به این هدف ما تصمیم گرفته‌ایم تا یک سیستم صدور مجوز و آموزش اجباری را ایجاد نماییم. سیستم‌های گارانتی برای وام‌های رهنی برای همکاری در اجرای احداث مسکن دولتی، توسعه برنامه‌ها در جمهوری قزاقستان برای سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۰۷، سیستم گارانتی وام‌های رهنی به طور فعالی ایجاد شده است.

بیمه درمانی

از توسعه سیستم خصوصی بیمه درمانی به خاطر قیمت بالا و سوددهی پایین آن جلوگیری شده است، مشکلاتی در سیستم عرضه وجود دارد و کارفرمایان انگیزه کافی برای انجام اجرای سودرسانی کلی به کارمندان ندارد.

سوء استفاده در بیمه‌های اجباری

سطح سوء استفاده به ویژه در بیمه وسایل نقلیه افزایش یافته است. مشکلات شامل تشابه بیمه بیمه‌گران مختلف، انتشار بیمه‌نامه‌ها بعد از رخ دادن حادثه برای بیمه شده و تصادفات ساختگی می‌باشد. ایجاد یک پایگاه داده ثابت (OID) برای بیمه اجباری در اولویت می‌باشد.

تعرفه‌های بیمه در بیمه اجباری تعهدات قانونی - مدنی

تجدید نظر در نرخ حق بیمه برای بیمه اجباری شخص ثالث بسیار مهم است. تعرفه‌های فعلی در مقایسه با مخاطرات مناسب نیست، در نتیجه این نوع بیمه، تولید زیان می‌کند. به علاوه زیان‌های عمده مربوط به بیمه تاکسی‌ها، مینی‌بوس‌ها و

خبر ویژه: ایجاد یک زیرساختار بهتر برای بازار Serik Akhanof، رییس انجمن انستیتو مالی قزاقستان (FLAK)، به تشریح چگونگی کمک این انجمن برای مدرنیزه کردن بازار بیمه در حال رشد قزاقستان می‌پردازد.

چالش‌ها: سرمایه‌گذاری

کل دارایی‌های موسسات بیمه قزاقستان از سال ۲۰۰۰، ۵ برابر شده است. تا اول ژانویه ۲۰۰۵ کل دارایی‌ها به ۴۴/۱ بلیون tenge (۳۴۰ میلیون UDS) بالغ می‌شود. به عنوان بخشی از GDP (تولید ناخالص داخلی)، دارایی از ۵۴٪ به ۸٪ افزایش یافته است. تا اول ژانویه ۲۰۰۵، سرمایه سهامداران موسسات بیمه به ۲۹/۶ بلیون tenge بالغ می‌شود که نسبت به سال گذشته ۱۲۷٪ افزایش نشان می‌دهد. حق بیمه‌های منتقل شده به بیمه اتکایی کاهش یافته اما سطح آن همچنان بالا باقی مانده است. مقدار بیمه‌های اتکایی انتقال داده شده در اول ژانویه سال ۲۰۰۵، ۴۶/۸٪ بوده که نسبت به مقدار ۷۴٪ در سال ۲۰۰۲ کاهش یافته است.

رشد در درآمد حق بیمه، سطوح غرامت، تعداد بیمه‌گران، قراردادهای و اهداف بیمه و معرفی محصولات نوین بیمه اجباری، همگی بر توسعه بخش داخلی اثر گذاشته است.

مالیات پرداخت‌های سالیانه

در بازارهای بیمه اروپایی و آمریکا، انواع بیمه‌نامه و بیمه عمر مدت‌دار، بیش از ۵۰٪ کل درآمد حق بیمه‌ها را شامل می‌شود. اما برای مقایسه در قزاقستان، حق بیمه‌های زندگی حتی ۲٪ کل حق بیمه‌ها را در بر نمی‌گیرد که این موضوع به دلیل مالیات بر حق بیمه‌ها می‌باشد.

خروج حق بیمه‌های برون مرزی به واسطه بیمه اتکایی

بخش مهمی از حق بیمه‌ها به خاطر سرمایه‌گذاری در موسسات بیمه داخلی به خارج انتقال داده می‌شود. در سال ۲۰۰۲، ۱۵/۵ بلیون tenge به موسسات بیمه اتکایی خارجی واگذار شد (۶۸٪ از حق بیمه‌های جمع‌آوری شده) در سال ۲۰۰۳، این مقدار ۱۵/۷ بلیون tenge (۵۴٪) و در طول سال ۲۰۰۴، به ۱۷/۷ بلیون tenge (۴۲/۸٪) رسید.

شرایط نرخ‌گذاری (ارزیابی) بیمه اتکایی - قانونمند کردن شرایط درجه‌بندی مربوط به بیمه‌گران اتکایی خارجی محدود کردن تعداد بیمه‌گران اتکایی غیرمقیم است.

فعالیت‌های آمارگری بیمه:

ناوگان اتوبوس‌ها غیر قابل تحمل است.

خریدهای دولتی از بیمه

سیستم رایج تدارکات دولتی، بیمه‌گران داخلی را به مشارکت در این عرصه برای بیمه کردن مسائل مهم ترغیب نمی‌کند. این موضوع به خاطر قیمت شکنی در طول اجراء، یکی از ابزار ضروری ابقاء بیمه‌گر و بیمه کردن تعهدات یک عرضه‌کننده بالقوه کالاها و خدمات می‌باشد.

چشم انداز

برای حفظ توانایی مالی و ارزش اعتبار بیمه‌گران قزاقستان لازم است تا تدریجاً شرایط حداقل سرمایه بخش بیمه را افزایش دهیم. علاوه بر آن، متدولوژی محاسبه حداقل سرمایه باید جهت اخذ حساب در سطح بیمه‌های اتکایی واگذار شود.

FIAC طرحی برای بهبود بخشیدن قوانین احتیاطی برای موسسات بیمه (بیمه اتکایی) و نشان دادن اطلاعات مشاهدات قوانین احتیاطی به FSA ارائه داده است.

این محکم و اصلاحات به تعریف ارزش دارایی و نسبت بسندگی سرمایه، هم چنین ارزش دارایی‌های غیرمنقول شامل زمین، ساختمان و بناها، وسایل موتوری و دیگر دارایی‌های غیرمنقول مربوط می‌باشد. گروه کارکنان FIAC بر روی مالیات، طرح‌های زیر را به دولت قزاقستان پیشنهاد داده‌اند:

- حذف محدودیت‌های فرانشیز مربوط به حق بیمه‌ها

- ترغیب مردم به بیمه‌های مختلف عمر
- کاهش مالیات بر درآمد شرکت سهامی بر مستمری سالانه به ۰٪ یا ۱٪ ارزش مستمری FIAC
هم چنین طرح‌هایی مربوط به موارد زیر تدوین نموده است.

- تأسیس یک موسسه تخصصی بیمه اتکایی در قزاقستان که قادر به قبول ریسک‌های مهم یا افزایش اختیار شرکت‌های سهامی دولتی برای بیمه کردن وام‌های صادراتی.

- توسعه و تشویق بیمه‌گران برای تشکیل اتحادیه بیمه.

- تأسیس یک موسسه تخصصی برای بیمه کردن ریسک‌های فاجعه‌آمیز.

FIAC هم چنین طرح‌هایی برای اصلاح قوانین مربوط به ارزیابی مشروط بیمه‌گران اتکایی تدوین کرده.

- تعویض شرایط حداقل ارزیابی موسسه بیمه اتکایی غیرمقیم در قزاقستان و به حساب آوردن امکانات بازار داخلی بیمه برای بیمه اتکایی خارج.
- تغییر بخش ۲ اصل ۱۵ قانون فعالیت‌های

بیمه‌ای قزاقستان مربوط به استفاده از گارانتی‌های مالی غیر عندالمطالبه جهت اجرای تمام تعهدات تحت قراردادهای بیمه / بیمه اتکایی به عنوان گزینه‌ای برای ارزیابی شرایط معتبر بودن استحکام مالی.

FIAC هم چنین طرح‌هایی مربوط به قوانین آمارگیری در بازار بیمه و انتشار و بررسی و فسخ مجوزهای آمارگران که در مصوبه مربوط به انجمن NBK به تاریخ ۲۰ آوریل ۲۰۱۱ و به شماره ۱۲۰ تصویب شده است و در مورد مدت زمان آموزش آمارگران می‌باشد.

- تعریف نمودن بیمه رهنی به عنوان یک گروه جداگانه.

- ایجاد شرایط انحصاری Mono-line به ماهیت مستقل و سرمایه مناسب برای بیمه‌گران رهنی.

- مجاز نمودن NBK جهت سرمایه‌گذاری برای بیمه‌گران.

- توسعه سیستم گارانتی رهنی.

FIAC طرحی با هدف معرفی معیارهایی جهت ترغیب توسعه بیمه خدمات درمانی و خصوصی تدوین نموده است و نیز هم چنین طرح‌هایی مربوط به اقدامات لازم جهت آغاز تأسیس یک پایگاه اطلاعاتی متحد بیمه (UID) تدوین نموده است. یک موافقت اولیه جهت تهیه سرویس‌هایی مربوط به سیستم ثبت داده‌های الکترونیکی برای ریسک‌های بیمه شده، حوادث بیمه شده و پرداخت خسارت تعهدات بیمه اجباری اتومبیل و الزامات قانونی، سازمانی و تکنیکی مورد نیاز است. طرح‌ها همچنین بر مبنای ساختار وزارت کار داخلی تنظیم شده‌اند.

در دوره بیمه اجباری وسایل نقلیه، گروه FIAC به همراه مرکز آمارگیری بیمه JSC جهت اصلاح تعرفه‌های بیمه‌ای اقدام نموده و مشغول به جمع‌آوری و ثبت داده‌های آماری هستند.

کار کردن در چهارچوب اصلاحات مالی کمیسیون نمایندگی‌های داخلی، FIAC طرح‌هایی برای تعدیل قوانین مربوط به خریدهای دولتی و مشارکت موسسات بیمه یا اتحادیه بیمه تدوین نموده است.

اکثر طرح‌های تلفیقی FIAC توسط بدنه قانونگذاری کشور، مورد پذیرش قرار گرفته است.